

Sygnatura akt XII C 613/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Prusinowska

po rozpoznaniu w dniu 31 grudnia 2021 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. P.

przeciwko (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 13 lutego 2015 r. numer (...) / (...) / PS wydanego przez (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 24 kwietnia 2015 r. - w całości,
2. Kosztami postępowania obciąża pozwanego i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10 800 zł.

SSO M. Prusinowska

Sygnatura akta XII C 613/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 18 kwietnia 2018 r. K. P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpił z powództwem o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) / (...) / PS z dnia 13 października 2014 r. wydanego przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. Wydziału II Cywilnego z dnia 10 grudnia 2014 r. (sygn. akt II (...)) w całości.

Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w dwukrotnej wysokości lub według spisu kosztów przedstawionego najpóźniej przed zamknięciem rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku.

Powód domagał się także zabezpieczenia powództwa poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) T. O. pod sygn. akt (...) na czas trwania niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu powód zakwestionował skuteczność wypowiedzenia mu dnia 05 grudnia 2014 r. zawartej przez strony umowy kredytu, albowiem nastąpiło to w formie ustnej, co stoi w jego ocenie w sprzeczności z normą wynikającą z art. 61 § 1 k.c. Powód podkreślił, iż skuteczne wypowiedzenie przedmiotowej umowy nastąpiło dopiero dnia 02 marca 2015 r.

Powód podkreślił również, iż nie miał wiedzy o wystawieniu przeciwko niemu w dniu 13 października 2014 r. bankowego tytułu egzekucyjnego oraz nadaniu mu dnia 10 grudnia 2014 r. przez Sąd Rejonowy (...) w P. klauzuli wykonalności (sygn. akt II (...)), które doręczono mu dnia 05 maja 2015 r. wraz z zawiadomieniem o wszczęciu egzekucji.

Tym samym powód stoi na stanowisku, iż pozwana nieskutecznie wypowiedziała umowę z dnia 26 czerwca 2012 r, a co za tym idzie wadliwe było również wydanie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego (k. 1-6).

Pismem z dnia 02 września 2020 r. pozwana reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika złożyła odpowiedź na pozew w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż powód nie wykazał i nie uzasadnił istnienia podstawy prawnej dochodzonego przez siebie roszczenia, jak również jego wysokości (k. 102-103).

Powód w piśmie z dnia 23 listopada 2020 r. podkreślił, iż na dzień 29 stycznia 2015 r. nie istniało po jego stronie żadne zadłużenie wobec pozwanej, zaś jego dyspozycja z dnia 22 stycznia 2015 r. była wobec niej wiążąca. Tym samym wypowiedzenie umowy było bezskuteczne.

Powód zarzucił również, iż warunkowe wypowiedzenie umowy kredytu, jakiego miała dokonać pozwana było niedopuszczalne (k. 116-117).

Pismem z dnia 16 kwietnia 2021 r. powód zmienił powództwo w ten sposób, że wniósł o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)/(...)/PS wydanego przez (...) Bank S.A. z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego (...) w P. z dnia 24 kwietnia 2015 r. w miejsce tytułu z dnia 18 kwietnia 2019 r. (k. 154-155).

W piśmie z dnia 15 kwietnia 2021 r. pozwana podtrzymała w pełni swoje dotychczasowe stanowisko zaprzeczając jednocześnie wszystkim twierdzeniom zgłoszonym przez powoda (k. 160-164).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony zawarły dnia 26 czerwca 2012 r. umowę kredytową (...) nr (...), zabezpieczoną na nieruchomości powoda położonej w P. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy-P. w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Dowód: Umowa kredytowa (...) nr (...) (k. 15-21).

Przedmiotowa umowa opiewała na kwotę 755 296,71 zł i zawarta została w celu rozbudowy i modernizacji budynku mieszkalnego przy ul. (...) w P. oraz w celu spłaty innych kredytów i kart kredytowych.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147).

Powód na przełomie 2013 i 2014 roku zaprzestał spłaty kredytu, zaś pozwana zaniechała wypłaty IV transzy kredytu.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147).

Umowa kredytu wypowiedziana została przez pozwaną dnia 05 grudnia 2014 r., jednakże pozwana zastrzegła, iż wycofa swoje oświadczenie, jeśli powód w ciągu 30 dni dokona spłaty w kwocie 9 444,25 + 40,00 zł. Pismo to wysłano na adres (...) w P..

Dowód: oświadczenie pozwanej o wypowiedzeniu umowy kredytu (k. 29).

Powód podejmował próby polubownego rozwiązania sporu, które okazały się jednak bezskuteczne z uwagi na stwierdzenie przez pozwaną negatywnych przesłanek restrukturyzacji.

Dowód: pismo powoda z dnia 12 czerwca 2017 r. (k. 22-23), pismo M. S. z dnia 10 marca 2015 r. (k. 24), wniosek o zwrot części składek (k. 25), wniosek o restrukturyzację zobowiązań (k. 26-28), pismo pozwanej z dnia 10 lutego 2015 r. (k. 31), pismo pozwanej z dnia 14 kwietnia 2015 r. (k. 32-33), zeznania powoda (k. 144-147).

Wierzytelność z tytułu zawartej umowy kredytu objęta została bankowym tytułem egzekucyjnym nr (...)/ (...)/PS w dniu 13 lutego 2015 r. Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy (...) wP. nadał jej klauzulę wykonalności.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy (...) w P. nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu na podstawie ksiąg (...) Bank S.A. z siedzibą w W. z którego wynika wymagalne roszczenie wobec dłużnika K. P. z tytułu umowy kredytu z dnia 26 czerwca 2012 r., opiewające na kwotę 27 933,70 zł wraz z dalszymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosi 12% w stosunku rocznym liczonym od kwoty 27 933,70 zł, od dnia 14 października 2014 r. do dnia zapłaty - z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do kwoty 50 000,00 zł.

Dowód: postanowienie Sąd Rejonowy (...) w P. z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt II (...) wraz z klauzulą wykonalności (k. 108-110).

Dnia 07 czerwca 2016 r. pozwana złożyła wniosek egzekucyjny na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 13 lutego 2015 r., gdzie kwota zadłużenia opiewała na 688 634,08 zł.

Dnia 10 kwietnia 2015 r. pozwana złożyła z kolei wniosek egzekucyjny na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 13 października 2014 r.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 07 czerwca 2016 r. (k. 172), wniosek egzekucyjny z dnia 10 kwietnia 2015 r. (k. 173).

Zadłużenie powoda na dzień 25 marca 2018 r. wynosiło 804 832,06 zł

Dowód: oświadczenie pozwanej z dnia 26 marca 2018 r. (k. 29).

Powód zobowiązał się do terminowej spłaty kredytu niezależnie od terminu zakończenia remontu, zaś do samej umowy przystąpił jako konsument.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147).

Powód dopuścił się opóźnienia w realizacji robót budowlanych, jednak w jego ocenie opóźnienie w wykonaniu przedmiotowych robót spowodowane było okolicznościami niezależnymi od niego, przede wszystkim nierzetelnym wywiązywaniem się z prac przez zleceniobiorcę.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147).

Opóźnienie w spłacie kredytu ze strony powoda miało miejsce także przed wypłatą IV transzy kredytu.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147).

Zamieszkiwana przez powoda nieruchomość położona jest przy ul. (...) w P.. Nieruchomość ta składa się z dwóch pięter o adresie (...) i 69/2. Powód zamieszkuje pod adresem (...). Powód pod adresem (...) prowadził działalność gospodarczą, adres ten został przez niego wskazany również jako adres doręczeń w komunikacji z pozwaną.

Dowód: zeznania powoda (k. 144-147), dokumentacja bankowa (k. 165-168).

Postanowieniem z dnia 19 marca 2020 r. powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości.

Dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w P. z dnia 19 marca 2020 r. (k. 81).

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w P. udzielił na czas trwania postępowania zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...) T. O. pod sygn. akt (...)

Dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 15 lipca 2020 r. (k. 85).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił, przede wszystkim na podstawie dowodów z dokumentów, tak prywatnych jak i urzędowych. Sąd nie znalazł powodów, by dowodom tym odmówić wiarygodności, której zresztą żadna ze stron nie kwestionowała z uwagi na fakt, iż przedmiotowy spór ma charakter sporu co do prawa, nie zaś co do faktów.

Sąd dał również wiarę również treści zeznań złożonych przez powoda, w zakresie w jakim przedstawił on konkretne fakty, były one bowiem jasne i spójne. W zakresie w jakim zaś powód powołał się na swoją niepamięć, jego zeznania okazały się nieprzydatne dla końcowego rozstrzygnięcia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Na wstępie dokonanych rozważań wyjaśnić należy, że zgodnie z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W orzecznictwie podkreśla się, iż wystąpienie z powództwem przewidzianym w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. pozwala na zbadanie, czy wystąpiły zdarzenia, które były podstawą nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu. Do zdarzeń tych zalicza się także istnienie czy zakres obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, co w przypadku kredytu bankowego może odnosić się do obowiązku zwrotu sumy głównej, odsetek, opłat oraz prowizji. Wymierzone przeciwko bankowym tytułom egzekucyjnym powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., oparte na podstawie określonej w § 1 pkt 1 tego przepisu, może obejmować zarzuty co do tego, że obowiązek świadczenia w ogóle nie powstał lub powstał w innej niż określona w tytule wysokości (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 grudnia 2020 r., sygn. akt I ACa 601/19, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 lutego 2019 r., sygn. akt VI ACa 1277/17).

W pierwszej kolejności, nie sposób zgodzić się z twierdzeniami powoda, iż dokumentacja dotycząca łączącego strony stosunku prawnego nie została mu w prawidłowy sposób doręczona. Wskazać należy, iż korespondencja adresowana do powoda kierowana była na ul. (...) w P., przy której zlokalizowana jest nieruchomość zajmowana przez powoda. Powód powszechnie podawał jako swój adres do korespondencji taki właśnie numer domu, który powołany był przez niego również w dokumentacji bankowej. Tym samym fakt, iż zamieszkuje on formalnie pod numerem (...) jest bez znaczenia, bowiem nie może być wątpliwości, iż korespondencja adresowana pod numer (...)trafiała właśnie do niego.

Zgodnie z art. 61 § 1 zd. 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią.

Stwierdzić należy, iż powód mógł zapoznać się z treścią złożonego mu przez pozwaną oświadczenia woli z chwilą doręczenia adresowanego do niego pisma na ul. (...) w P..

Sąd przychyliła się natomiast do twierdzeń zgłoszonych przez powoda, iż dokonane przez Bank wypowiedzenie umowy kredytu, jako jednostronne oświadczenie woli o charakterze prawnokształtującym, nie mogło zostać uczynione z zastrzeżeniem warunku i w związku z tym było nieważną czynnością prawną (art. 58 § 1 i 3 k.c.) Analiza złożonego w nim oświadczenia woli nie daje jasności, co do jego sensu. Zdaniem Sądu jednoznaczny był w nim jedynie przekaz, co do wezwania powoda do zapłaty oraz terminu, w jakim powinien on spełnić świadczenie, natomiast dalsza część oświadczenia została złożona z zastrzeżeniem warunku zawieszającego, z którego wynikało, że w przypadku braku zapłaty pismo należało, zgodnie z intencją pozwanej, traktować, jako wypowiedzenie umowy kredytu. Oświadczenie to z uwagi na zastrzeżenie warunku nie może być traktowane jak wypowiedzenie umowy, co w konsekwencji pozwala na przyjęcie, iż pozwana nie złożyła powodowi oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. W ocenie Sądu wypowiedzenie umowy stron nie mogło być złożone pod warunkiem, a skoro tak było, to nie mogło ono odnieść żadnego skutku. W konsekwencji należy przyjąć, że umowa o kredyt nie została wypowiedziana, nadal wiąże strony, zaś bank nie miał podstaw do postawienia zobowiązania pozwanego w stan wymagalności i wystąpienia na drogę sądową w celu dochodzenia owych roszczeń.

Na uwadze należy mieć również fakt, iż jednostronne oświadczenie woli wywierające z chwilą jego złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe nie powinno być dokonywane z zastrzeżeniem warunku, ochrona prawna interesów tej osoby wymaga bowiem, aby zakres skuteczności takiego oświadczenia był precyzyjnie oznaczony. Warunkowe oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy jest więc niedopuszczalne.

Podkreślić należy również, iż jednostronne oświadczenie woli wywierające z chwilą jego złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe nie powinno być dokonywane z zastrzeżeniem warunku, ochrona prawna interesów tej osoby wymaga bowiem, aby zakres skuteczności takiego oświadczenia był precyzyjnie oznaczony. Warunkowe oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy jest więc niedopuszczalne (vide: wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 06 lutego 2018 r., sygn. akt I C 1391/17, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 08 września 2016 r., sygn. akt I ACa 288/16).

Przekładając powyższe na stan faktyczny zastany w niniejszej sprawie stwierdzić należy, iż nie doszło do skutecznego wypowiedzenia powodowi umowy kredytu ze strony pozwanej, konsekwencją czego jest dalsze trwanie zawartego przez strony stosunku prawnego.

Wobec powyższego wystawienie przez pozwaną Bankowego Tytułu Egzekucyjnego było przedwczesne i z tego powodu niedopuszczalne na zastanym wówczas etapie postępowania. W konsekwencji niedopuszczalne było również nadanie przedmiotowemu tytułowi klauzuli

wykonalności i prowadzenie na jego podstawie egzekucji. Tym samym zasadnym okazało się pozbawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego z dnia 13 lutego 2015 r. wykonalności w całości.

Dokonując rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania, Sąd wyjaśnia iż orzekł na zasadzie wynikającej z treści art. 98 k.p.c., w myśl której strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić na żądanie drugiej strony koszty niezbędne do celowej obrony.

Wobec powyższego, zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.800,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego pozwanej w stawce określonej w § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018, poz. 265).

Powyższe rozstrzygnięcie znalazło wyraz w punktach 1. i 2. sentencji wyroku.

Sędzia Maria Prusinowska